Hemöms U25

Innehållsförteckning

10. FÖRSÄKRINGENS INNEHÅLL
1. I Hemöms U25 kan följande försäkringar ingå:
20. SAKFÖRSÄKRING
1. Försäkringens ändamål
2. Giltighetstid
3. Vem försäkringen gäller för
4. Var försäkringen gäller
5. Vad som är försäkrat respektive inte försäkrat
6. Vad försäkringen gäller för
  6.1 Försäkringsskydd
  6.2 Brand
  6.3 Naturskada
  6.4 Stöld, skadegörelse, inbrott och rån
  6.5 Läckage
  6.6 Otur
7. Vad försäkringen inte gäller för
8. Säkerhetsföreskrifter
  8.1 Brandsäkerhet
  8.2 Användning och förvaring av egendom
  8.3 Avvärjning av tak- och läckageskador
9. Skadevärderings- och skadeersättningsregler
  9.1 Skadevärderingsregler
    9.1.1 Försäkringsvärde
    9.1.2 Återanskaffningsvärde
    9.1.3 Dagsvärde
    9.1.4 Skadebelopp
    9.1.5 Restvärde
    9.1.6 Prisnivån vid skadetillfället
  9.2 Återställande
  9.3 Självrisk och åldersavdrag
    9.3.1 Självrisk
    9.3.2 Åldersavdrag
  9.4 Skadeersättningsregler
    9.4.1 Ersättningar för inteckningsbar egendom
    9.4.2 Merkostnad för boende och transport
    9.4.3 Kostnader för begränsning och avvärjning
  9.5 Försäkringsbelopp
10. Övriga ersättningsregler
11. Indexvillkor
30. ANSVARSFÖRSÄKRING
1. Försäkringens ändamål
2. Vem försäkringen gäller för
3. Var försäkringen gäller
4. Vad försäkringen gäller för

Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag | Köpmansgatan 6, AX-22100 Mariehamn | Tel. 27 600 | info@omsen.ax | www.omsen.ax

5. Vad försäkringen inte gäller för
6. Åtgärder vid inträffat skadefall
7. Ersättningsbestämmelser
7.1 Försäkringsbelopp
7.2 Rättegångskostnader
7.3 Självrisk
7.4 Solidariskt ansvar
40. RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING
1. Försäkringens ändamål
2. Vem försäkringen gäller för
3. Var försäkringen gäller
4. Vad försäkringen gäller för
5. Vad försäkringen inte gäller för
6. Ansökan om rättsskydd
7. Högsta ersättningsbelopp och självrisk
7.1 Försäkringsbelopp
7.2 Självrisk
8. Kostnader som ersätts
8.1 Vid ansökan om rättsskydd
8.2 I tvist och ansökningsmål
8.3 Vid skiljemannaförfarande
8.4 I brottmål
8.5 I besvär till Högsta domstolen
8.6 Vid bevakande av gemensamt intresse
9. Ersättningens belopp och uträkning av ersättningen
10. Kostnader som försäkringen inte ersätter
11. Övriga ersättningsbestämmelser
50. SMÅBÅTSFÖRSÄKRING
1. Försäkringens omfattning
2. Försäkringens ändamål
3. Vad som är försäkrat respektive inte försäkrat
4. Var försäkringen gäller
5. Vad försäkringen gäller för
5.1 Valbart skydd
5.2 Brand
5.3 Naturskada
5.4 Stöld och skadegörelse
5.5 Otur
6. Vad försäkringen inte gäller för
7. Säkerhetsföreskrifter
8. Skadevärderings- och skadeersättningsregler
8.1 Försäkringsvärde och högsta ersättningsbelopp
8.2 Index
8.3 Åldersavdrag
8.4 Självrisk
8.5 Betalning av ersättning
9. Övriga ersättningsregler
60. DEFINITIONER

Ord som skrivs med *kursiv* stil förklaras i punkt 60 (Definitioner).

10. FÖRSÄKRINGENS INNEHÅLL

1. I Hemöms U25 kan följande försäkringar ingå:

- sakförsäkring
- ansvarsförsäkring
- rättsskyddsförsäkring

Småbåtsförsäkring kan därutöver tecknas särskilt.

Av försäkringsbrevet framgår vad som gäller för dig. I övrigt gäller även de Allmänna avtalsbestämmelserna AXAA.

20. SAKFÖRSÄKRING

1. Försäkringens ändamål

Försäkringens ändamål är att enligt dessa villkor ersätta direkt sakskada på den försäkrade egendomen samt i villkoren särskilt nämnda övriga kostnader.

2. Giltighetstid

Försäkringen fortlöper inte efter utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 25 år.

3. Vem försäkringen gäller för

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som stadigvarande bor i hans hushåll.

4. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller på den försäkringsplats som anges i försäkringsbrevet samt tillfälligt överallt i världen. Med tillfälligt avses högst 1 år.

5. Vad som är försäkrat respektive inte försäkrat

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

Försäkringen omfattar de försäkrades hemlösöre inklusive sport- och hobbyutrustning som är avsedd för privat bruk och som normalt finns i hemmet samt i förvaringsutrymmen i anslutning till detta. Försäkringen gäller inte för egendom som används i tävlings- eller näringsverksamhet.

Till lägenhet hörande egendom

Följande egendom ingår till ett belopp om sammanlagt högst 4 000 euro under förutsättning att lägenheten används för eget bruk och att skadan inte ersätts ur annan försäkring:

- sådana av hyresgästen i hyreslägenheten utförda inredningsarbeten samt de inre delarna i en aktielägenhet till den del aktieägaren har underhållsplikt för dessa enligt 4 kap. lagen om bostadsaktiebolag.

Egendom i uthyrd lägenhet är oförsäkrad såvida inte annat anges i försäkringsbrevet.

Pengar och värdehandlingar

Pengar och värdehandlingar ingår till högst 400 euro. Försäkringen gäller även för missbruk av checkblanketter, värdepapper, kredit- eller bankkort upp till ovan angivet belopp.

Hyrd och lånad egendom

I hemlösöret ingår även sådan hyrd eller lånad egendom som skulle omfattas av sakförsäkringen, om den vore försäkringstagarens egen och som i fall av skada inte ersätts ur annan försäkring.

6. Vad försäkringen gäller för

6.1 Försäkringsskydd

Försäkringen ersätter direkt sakskada som förorsakats den försäkrade egendomen av en plötslig och oförutsedd händelse enligt den omfattning som anges nedan.

Utöver ersättningsgill direkt sakskada ersätter försäkringen också sådana kostnader som avses i punkterna 9.4.2 och 9.4.3.

6.2 Brand

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av

- brand, varmed avses eld som kommer lös
- elektriskt fenomen på byggnadens anslutna elektriska ledningar, kWh-mätare samt bostadsfastighetens elektriska centraler
- sot, rök eller brandgaser
- explosion.

6.3 Naturskada

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av

- storm, varmed avses vind med en hastighet av minst 21 m/s på skadeplatsen
- översvämning som har direkt samband med storm. Med översvämning avses då vatten genom skyfall (minst 1 mm per minut dock minst 50 mm per dygn), snösmältning, stigande hav (minst 120 cm över medelvattenstånd), sjö eller vattendrag från markytan strömmar eller tränger in i hus eller i samband med någon av dessa skadehändelser tränger in i hus ur avloppsledningsöppning eller därtill anslutna anordningar (t.ex. handfat-, toalettstol eller golvbrunn).
- direkt blixtnedslag i den försäkrade egendomen med mekanisk splittring som följd
- hagel.

6.4 Stöld, skadegörelse, inbrott och rån

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av

- stöld eller försök därtill
- skadegörelse, varmed avses skada som en utomstående orsakar uppsåtligen
- inbrott, varmed avses att någon bryter sig in i låst byggnad, lokalitet i byggnad eller annan förvaringsplats som till sin konstruktion och hållfasthet ger tillräckligt skydd
- rån, varmed avses tillgrepp eller försök därtill, då en person blivit utsatt för våld eller hot om våld.

6.5 Läckage

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats av läckage till följd av att VVS-anordning, VVS-rörnät eller därtill kopplad bruksanordning i byggnad plötsligt och oförutsett går sönder.

6.6 Otur

Försäkringen ersätter fysisk skada på egendom till följd av plötslig och oförutsedd händelse då skadan orsakas av annan skadehändelse än sådan som anges i

- 6.2 Brand
- 6.3 Naturskada
- 6.4 Stöld, skadegörelse, inbrott och rån
- 6.5 Läckage.

7. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen ersätter inte:

7.1 skada på egendom orsakad av tillverknings- eller materialfel eller felaktig användning

7.2 skada eller förlust som orsakats av att egendom borttappats, kvarglömts, kvarlämnats eller försvunnit, även om det senare blivit stulet, eller då skadehändelsen inte kan preciseras

7.3 stöld av *pengar och värdehandlingar* ur fordon

7.4 stöld av *stöldbegärlig egendom* ur motorfordon, husvagn eller båt då egendomen lämnats kvar nattetid, eller under dagtid i annat än insynsskyddat och låst förvaringsutrymme

7.5 skada på egendom som endast består i nedsmutsning, missfärgning, dålig lukt eller av att egendomen fått ytliga skador såsom skråmor eller bucklor utan väsentlig inverkan på dess användning

7.6 skada som sällskapsdjur genom att tugga, bita, klösa, smutsa ned eller på annat motsvarande sätt orsakat den försäkrade egendomen

7.7 skada som orsakats genom vädrets inverkan på trädgårdsprodukter och växter

7.8 skada orsakad av kondens, slitage, rost, frätning, förskämning, röta, svampbildning, materialtrötthet eller annat motsvarande långsamt verkande fenomen

7.9 skada orsakad av hjortdjur, insekter eller skadedjur; undantaget tillämpas dock inte för sådan följdskada som försäkringen i övrigt gäller för

7.10 skada orsakad av vågsvall, höjt vattenstånd eller skada orsakad av isens rörelser

7.11 skada som orsakats till följd av planerings-, grundläggnings-, byggnads- eller konstruktionsfel

7.12 skada som orsakats av vätska, fukt eller ånga som läckt genom konstruktionernas fuktisolering, tätskikt eller anslutningsstället mellan rörnätet och byggnadskonstruktionen.

Om protokoll fritt från avvikelser från gällande Svenska branschregler för våtrum (BBV eller GVK) kan uppvisas och som upprättats av auktoriserat företags legitimerade montör, ersätts dock skador på bakomliggande konstruktion med kostnader för rivning, torkning och återuppbyggnad fram till tätskiktet med beaktande av åldersavdrag. Nya *ytmaterial* och tätskikt samt monteringen av dessa ersätts inte.

7.13 skada till följd av frysning då säkerhetsföreskriften om ledningsnätet i punkt 8.3.1 inte iakttagits

7.14 skada som orsakas av enbart sättning i mark eller grund

7.15 vätska eller gas som läckt till spillo och inte heller ökad energiförbrukning

7.16 skada som ersätts på basis av speciallag, garanti eller annan förbindelse eller med allmänna medel eller ur annan försäkring

7.17 bräckageskada på radiostyrd hobbyutrustning.

8. Säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren, den försäkrade och med honom jämställbar person skall iaktta säkerhetsföreskrifterna och myndigheternas bestämmelser.

Om orsakssamband med skadans uppkomst, belopp eller omfattning och underlåtande att följa säkerhetsföreskrifterna eller myndigheternas bestämmelser konstateras, kan ersättningen nedsättas eller avböjas.

Försäkringstagaren, den försäkrade och med honom jämställbar person skall sköta egendomen med normal omsorg och följa egendomens anvisningar och instruktioner.

8.1 Brandsäkerhet

8.1.1 Eldstäder och skorstenar skall sotas enligt beskaffenhet och bruksändamål samt i enlighet med myndigheternas föreskrifter.

8.1.2 Aska och sot kan glöda i flera dygn. Förvara därför aska i ett plåtkärl med tättslutande lock och placera kärlet på ett obrännbart underlag.

8.1.3 Det är förbjudet att täcka in värmekällor eller att torka kläder eller annat lättantändligt material ovanför bastuugnen eller i dess omedelbara närhet eller på andra värmekällor.

8.1.4 Ventiler, slangar och fogar på flytgasapparater skall granskas för läckage regelbundet, minst en gång om året.

8.1.5 Efter användningen av hushållsmaskiner skall strömmen brytas. När man lämnar byggnaden skall man särskilt försäkra sig om att strömmen till spis, strykjärn och andra brandfarliga hushållsmaskiner är frånslagen.

8.1.6 Frusna rör får inte tinas upp med hjälp av öppen eld eller varmluftsblåsare.

8.1.7 Vid utförande av *heta arbeten* skall särskild försiktighet iakttas och släckningsutrustning finnas tillgänglig. Vid anlitande av yrkesman skall han ha genomgått kurs i *heta arbeten.*

8.2 Användning och förvaring av egendom

8.2.1 Fönster, dörrar och övriga öppningar skall vara stängda på ett sådant sätt att man inte kan ta sig in utan att skada konstruktioner eller lås.

Den försäkrade skall även i övrigt vidta skäliga skyddsåtgärder med beaktande av värdet på den försäkrade egendomen samt förhållandena på försäkringsstället.

8.2.2 Nyckel till bostad eller förvaringsutrymme får inte lämnas eller gömmas i närheten av dessa.

8.2.3 Cykel måste med tanke på stöldrisken vara låst.

8.2.4 För undvikande av stöldskada skall medförd egendom hållas i omedelbar närhet och under ständig uppsikt och övervakning.

8.2.5 Frätande och nedsmutsande ämnen samt flaskor innehållande vätska skall packas på ett betryggande sätt, separat från övrig packning. Om ett föremål skadats eller försvunnit under transport skall skadan anmälas till transport- eller trafikföretagets representant.

8.2.6 *Stöldbegärlig egendom* som förvaras i motorfordon, husvagn eller båt dagtid skall förvaras i ett insynsskyddat och på betryggande sätt låst förvaringsutrymme. På hotell skall *stöldbegärlig egendom* förvaras i ett fast, särskilt låst utrymme.

8.2.7 I allmänna kommunikationsmedel skall *stöldbegärlig egendom* transporteras som handbagage.

8.2.8 Om båt lämnas utan tillsyn skall icke fastmonterad elektronisk utrustning och bygelmonterade instrument avlägsnas från båten eller förvaras i insynsskyddat och låst utrymme.

8.2.9 Program och operativsystem skall finnas som originalexemplar. Produktnyckel till licensprogram skall antecknas särskilt och förvaras så att varken licensprogram, produktnyckel eller dess kopia kan skadas vid samma skadetillfälle. Data och filer skall säkras med åtminstone två kontinuerligt uppdaterade säkerhetskopior, som skall förvaras på sådant sätt att inte såväl säkerhetskopia som övriga exemplar skadas vid samma skadetillfälle.

Förstörda eller förlorade program, operativsystem, data och filer skall efter en skada kunna återinstalleras i en reparerad eller ny maskin och bilda en fungerande helhet. Försäkringen ersätter endast verifierade köp av ovannämnd egendom.

8.2.10 Koden till bank-, kredit- eller motsvarande betalkort får inte förvaras i närheten av kortet. Kortet får inte användas så att en utomstående får kännedom om koden.

8.3 Avvärjning av tak- och läckageskador

8.3.1 De försäkrade ledningsnäten skall skötas omsorgsfullt och skyddas mot frysning. Under den kalla årstiden skall byggnaden vara under tillräcklig uppvärmning och tillsyn, annars skall ledningsnäten och till dem anslutna

anordningar tömmas på vatten.

8.3.2 Om byggnaden är obebodd i mer än en vecka skall tappvattnets huvudavstängningsventil och tappvattenpumpen stängas av, om inte en fungerande vattenfelsbrytare finns installerad.

8.3.3 Yttertak, takbrunnar och takrännor skall årligen kontrolleras och vid behov underhållas.

8.3.4 Snö och is som samlats på tak och andra byggnadskonstruktioner samt på eller i anslutning till byggnaden uppförda anordningar, skall avlägsnas i den utsträckning som krävs för att skada inte förorsakas.

8.3.5 Tvätt- och diskmaskin skall alltid kopplas med egen avstängningskran och godkänd tryckhållfast slang till vattenledningsnätet. Tvätt- och diskmaskinens avloppsslang skall kopplas fast till avloppsnätet, i annat fall måste maskinens användning övervakas. Avstängningskran för tvätt- och diskmaskin skall stängas då maskinen inte används.

8.3.6 Varmvattenberedare och expansionskärl skall placeras i ett utrymme där det finns golvbrunn. Spillvatten skall ledas ut i avloppsnätet.

8.3.7 Egendom som är känslig för fukt och väta skall då den förvaras i *källare* placeras på minst 10 centimeters höjd från golvytan. Finns det enligt definitionen av *källare* flera källarvåningar i byggnaden, tillämpas denna säkerhetsföreskrift endast på den understa.

9. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

9.1 Skadevärderingsregler

9.1.1 Försäkringsvärde

Grund för värdering av egendom, skada och ersättningsbelopp är egendomens försäkringsvärde. Egendomens försäkringsvärde är dess återanskaffningsvärde. Om egendomens dagsvärde understiger 50% av återanskaffningsvärdet är egendomens försäkringsvärde dock dagsvärdet.

9.1.2 Återanskaffningsvärde

Med återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som behövs för anskaffande av ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

9.1.3 Dagsvärde

Med dagsvärde avses den summa pengar som erhålls då från återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen har förlorat i värde genom ålder och bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

Vid fastställande av dagsvärdet bör även egendomens nedsatta användbarhet på grund av förändrade ortsförhållanden beaktas.

9.1.4 Skadebelopp

Skadebeloppet fås då restvärdet avdras från egendomens återanskaffningsvärde.

Om egendomens värde p.g.a. ålder, användning eller annan motsvarande orsak är mindre än hälften av dess återanskaffningsvärde utbetalas i ersättning egendomens dagsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras och det är ändamålsenligt utgör reparationskostnaderna skadebeloppet. Som reparationskostnader ersätts de kostnader som uppkommit för att återställa egendomen i det skick den hade före skadan. Om reparationskostnaderna överstiger egendomens värde enligt dessa ersättningsbestämmelser är ersättningen dock högst av samma storlek som egendomens värde.

Ersättningsbeloppet är skadebeloppet från vilket avdrag gjorts för självrisk och ålder, se punkt 9.3.

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet betalas i två rater. Först betalas ersättning enligt dagsvärdet. Tilläggsersättningen, som utgörs av skillnaden mellan återanskaffningsvärdet och dagsvärdet betalas, då Ålands Ömsesidiga fått utredning över förutnämnda återanskaffningsåtgärder.

9.1.5 Restvärde

Grund för beräkningen av skadebeloppet är också egendomens restvärde, varmed avses egendomens värde omedelbart efter skadefallet värderat enligt samma grunder som omedelbart före skadefallet.

9.1.6 Prisnivån vid skadetillfället

När en skada inträffar uträknas skadebeloppet och egendomens försäkringsvärde fastställs enligt prisnivån vid skadetillfället.

9.2 Återställande

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet förutsätter att den skadade egendomen återställs inom två år från det att skadan inträffade.

Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

9.3 Självrisk och åldersavdrag

9.3.1 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje skadefall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

Om flera försäkringsobjekt med olika självrisker ersätts med stöd av samma försäkringsfall avdras endast den högsta självrisken.

9.3.2 Åldersavdrag

9.3.2.1 Skada på lösegendom

Vid skador på nedannämnda egendom görs följande åldersavdrag:

- Antal år utan åldersavdrag: 1 år
- Avdrag per påbörjat år därefter:

A. Vitvaror, hushållsmaskiner och övriga maskiner: 5%
B. Radio-, DVD-, videoapparater och övrig hemelektronik: 10%
C. TV-apparater: 20%
D. Datautrustning och mobiltelefoner: 20%
E. Cyklar: 10%
F. Kläder och textilier: 10%

Avdraget är högst 80% av kostnaderna, dock minst lika stor som den självrisk som anges i försäkringsbrevet. Utöver åldersavdraget avdras inte den självrisk som anges i försäkringsbrevet.

9.3.2.2 Maximalt avdrag för ålder

Oavsett vad som stadgas i punkt 9.3.2.1 gäller alltid att det sammanlagda avdraget för ålder utgör maximalt 5 000 € för en skadehändelse.

9.3.2.3 Räkneregel för åldersavdrag

Åldersavdragen ovan (punkt 9.3.2.1) uträknas genom att multiplicera avdragsprocenten med antalet påbörjade år som är föremål för avdrag.

9.4 Skadeersättningsregler

9.4.1 Ersättningar för inteckningsbar egendom

Om ersättning utbetalas för egendom, i vilken inteckning kan fastställas, eller uppgår ersättning, till mer än en tiondel av hela försäkringsvärdet, utbetalas ersättning till försäkringstagaren då han utrett att egendomen är fri från inteckning för gäld eller att inteckningshavaren givit sitt samtycke till att ersättning utbetalas.

9.4.2 Merkostnad för boende och transport

Förutom direkt sakskada ersätter försäkringen skäliga merkostnader för boende och transport på grund av att bostaden blivit oanvändbar samt motsvarande övriga kostnader som åsamkats den försäkrade till följd av att ersättningsbar sakskada drabbat bostaden.

Sådan ersättning lämnas under maximalt 1 år.

9.4.3 Kostnader för begränsning och avvärjning

Försäkringen ersätter skäliga kostnader som orsakats försäkringstagaren vid begränsning av inträffad eller avvärjning av omedelbart hotande skada, som omfattas av försäkringen.

9.5 Försäkringsbelopp

Egendomen är försäkrad till i försäkringsbrevet angivet försäkringsbelopp.

Högsta gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet är det överenskomna försäkringsbeloppet.

10. Övriga ersättningsregler

10.1 Försäkringstagaren skall bereda Ålands Ömsesidiga tillträde till skadad egendom, lämna alla upplysningar som behövs och i övrigt bistå försäkringsgivaren i den utsträckning som krävs för att skadan skall kunna besiktas och värderas.

10.2 Underlåtelse att följa föreskriften i 10.1 medför att försäkringsersättningen kan nedsättas eller avböjas.

10.3 Försäkringsgivaren har rätt att välja att antingen betala ut ersättning i pengar eller att låta återuppbygga, anskaffa eller reparera skadad egendom.

10.4 Den försäkrade är skyldig att följa försäkringsgivarens anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering.

10.5 Den försäkrade skall alltid stå som beställare och betalningsansvarig av tjänster och varor. Fakturor från den som utför en tjänst eller levererar varor skall därmed ställas i den försäkrades namn.

10.6 Äganderätten till egendom som har ersatts på annat sätt än genom reparation övergår till Ålands Ömsesidiga, om bolaget inte avsäger sig denna rätt.

10.7 Kommer förlorad egendom tillrätta efter det att ersättning betalats, bör försäkringstagaren omedelbart överlämna eller återbetala motsvarande del av ersättningen till försäkringsgivaren.

10.8 Värdeminskning ersätts inte. Då ersättningen räknas ut beaktas inte skillnad i färgnyans och inte heller affektions- eller motsvarande värden.

10.9 Ersättning betalas inte för den försäkrades kostnader för att framställa krav till försäkringsgivaren och medverka i försäkringsgivarens utredning av skadan. Således ersätts inte t.ex. kostnader avseende nedlagd tid för att anmäla skadan till polisen, att inventera skadans omfattning, att delta i möten med hantverkare och representanter för försäkringsgivaren och att återanskaffa skadad egendom. Ersättning betalas inte heller för den försäkrades kostnad för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker.

10.10 Då ersättning uträknas skall skattemyndigheternas bestämmelser beaktas. Vid utbetalning av skadeersättning avräknas mervärdesskatt för den som är redovisningsskyldig för mervärdesskatt.

11. Indexvillkor

Hur indexvillkor för försäkringsbelopp och premie fungerar

Försäkringen är bunden vid konsumentprisindex enligt följande regler:

Basindex

Basindex är konsumentprisindex per september månad året före försäkringens begynnelseår.

Justeringsindex

Justeringsindex är konsumentprisindexet för september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelsemånad antecknad i försäkringsbrevet.

Justeringstidpunkt

Justeringstidpunkt är försäkringsperiodens begynnelsedag, då de försäkringsbelopp som i försäkringsbrevet bundits till index samt försäkringspremien justeras.

Försäkringspremien för följande försäkringsperiod utgör lika många procent av den i försäkringsbrevet antecknade årspremien som justeringsindex gör av basindex.

30. ANSVARSFÖRSÄKRING

1. Försäkringens ändamål

Ändamålet med ansvarsförsäkringen för privatperson är att ersätta enligt dessa villkor i punkt 4 nämnda person- och sakskador samt i dessa villkor särskilt nämnda övriga kostnader.

2. Vem försäkringen gäller för

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som stadigvarande bor i hans hushåll.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller överallt i världen.

4. Vad försäkringen gäller för

4.1 Försäkringen ersätter person- och sakskada som den försäkrade i egenskap av privatperson orsakar utomstående, och för vilken den försäkrade enligt gällande rätt är ersättningsskyldig när ersättningsskyldigheten grundar sig på handling eller försummelse under försäkringens giltighetstid.

4.2 Skada vållad av barn ersätts även om barnet på grund av sin ålder inte kan åläggas skadeståndsansvar. Detta gäller dock inte skada för vilken någon annan är ersättningsskyldig eller som orsakats den i vars vård barnet är då skadan inträffar.

4.3 Avvikande från punkt 6.3 i de allmänna avtalsbestämmelserna ersätter försäkringen skada som med avsikt orsakats av barn under 12 år.

4.4 Personskador som orsakas av den försäkrades hund samt skador som hunden förorsakar genom direkt sammanstötning med ett motorfordon ersätts oberoende av vållande.

Försäkringen ersätter dock inte trafikskador eller andra skador som orsakats av väjning för hund eller annat sällskapsdjur.

5. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen ersätter inte:

5.1 skada som förorsakas

- den försäkrade
- den försäkrades arbetstagare eller med honom jämförbar person till den del denne är berättigad att erhålla ersättning enligt lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring

5.2 skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för en skadeorsakande handling eller försummelse hade i sin besittning, hade lånat, hyrt eller annars utnyttjat

5.3 skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för hans räkning vid tidpunkten för en skadeorsakande handling eller försummelse hade åtagit sig att tillverka, montera, reparera, transportera, uppbevara eller på annat sätt behandla eller sköta om

5.4 skada som den försäkrade är ansvarig för i egenskap av ägare eller innehavare av fastighet, förutom om största delen av fastigheten används som bostad av den försäkrade

5.5 skada som ett barn eller djur orsakar den person under vars uppsikt barnet eller djuret är eller person som hör till dennes hushåll och inte heller skada för vilken annan än den försäkrade är ersättningsskyldig

5.6 skada där ersättningsansvaret grundar sig enbart på avtal, förbindelse, löfte, utfästelse eller garanti

5.7 skada som vid byggnads- eller reparationsarbete åsamkats rörnät eller kablar, om inte den försäkrade skaffat och som arbetsinstruktion använt kabel- och rörnätskartor över arbetsplatsen

5.8 skada som beror på användning av motorfordon eller motordriven anordning i trafik som avses i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag

5.9 skada som beror på att

- registreringspliktig farkost, båt eller vattenskoter används
- luftfarkost används för lufttrafik när försäkringstagaren är ersättningsskyldig på grund av att han äger, innehar eller använder luftfarkost eller utför uppdrag i luftfarkost eller är arbetsgivare för sådana personer

5.10 skada som beror på

- skakning, buller, värme, lukt, ljus eller annan dylik störning
- rök, sot, damm, ånga, gas eller luftförorening
- förorening eller annan inverkan på jordmån, byggnad, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde eller på grundvatten
- fukt
- översvämning som förorsakats av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock skada som förorsakats av ett tillfälligt fel eller av fel eller brist som plötsligt och oförutsett uppstått på byggnad eller anläggning.

5.11 skada som förorsakats av förändring i grundvattenståndet

5.12 skada som förorsakats av med främmande arbetskraft eller åt annan utfört schaktnings- eller sprängningsarbete eller därav förorsakad jordsänkning eller jordras

5.13 skada som den försäkrade förorsakar vid utövande av yrke, tävlings-, närings- eller förvärvsverksamhet

5.14 skada som förorsakats vid misshandel eller slagsmål

5.15 skada som förorsakats genom brottslig eller uppsåtlig handling

5.16 böter, avtalsvite eller annan liknande påföljd

5.17 skada till den del den ersätts ur någon annan gällande ansvarsförsäkring för den försäkrade.

6. Åtgärder vid inträffat skadefall

6.1 Den försäkrade skall bereda Ålands Ömsesidiga tillfälle att utreda grunden till skadan, värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

6.2 Försäkringsgivaren utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig i det anmälda skadefallet som omfattas av försäkringen och förhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, överenskommer om ersättning eller godkänner krav, binder detta inte försäkringsgivaren, såvida inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

6.3 Om skadefallet leder till rättegång skall den försäkrade genast underrätta försäkringsgivaren om detta.

6.4 Har försäkringsgivaren meddelat den försäkrade att den är beredd att inom ramen för försäkringsbeloppet komma överens om skadan med den skadelidande och den försäkrade inte godkänner detta, är Ålands Ömsesidiga inte skyldiga att ersätta kostnader som uppkommit efter detta eller att utföra ytterligare utredningar i ärendet.

7. Ersättningsbestämmelser

7.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet är i varje skadefall högsta gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet.

Skador föranledda av samma händelse eller omständighet betraktas som ett och samma skadefall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterats.

7.2 Rättegångskostnader

Kommer frågan om ersättning av ett skadefall som omfattas av försäkringen upp till behandling i rätten, sköter försäkringsgivaren rättegången till den del rättegången gäller sagda skadestånd och betalar härav föranledda rättegångskostnader även om försäkringsbeloppet skulle överskridas.

7.3 Självrisk

Den försäkrade har vid varje skadefall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

7.4 Solidariskt ansvar

Är flera personer skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas till den försäkrades andel till last och den fördel han eventuellt haft av skadefallet. Framgår inte annat av tidigare nämnda orsaker ersätter försäkringen högst den försäkrades andel enligt huvudtal av hela skadan.

40. RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING

1. Försäkringens ändamål

Ändamålet med rättsskyddsförsäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som förorsakats av juristhjälp i tviste-, brott- och ansökningsmål i försäkringsfall som anges i punkt 4. Försäkringen gäller den försäkrade i ärenden som ansluter sig till privatlivet.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som kan behandlas enbart av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. länsstyrelser, försäkringsdomstolen, eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, Europeiska gemenskapernas domstol eller Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt.

2. Vem försäkringen gäller för

Försäkrade är försäkringstagaren och andra med honom i samma hushåll stadigvarande boende personer.

Om den försäkrade har avlidit och ingenting annat har avtalats om hur försäkringen fortsätter för de övriga försäkrade, är de försäkrade de som vid försäkringstagarens död stadigvarande bodde med honom i gemensamt hushåll, såvida de inte har egen försäkring. Försäkrade är också parterna i oskiftat dödsbo vad gäller försäkringsfall som hänför sig till ägande, besittning eller användning av försäkringens föremål, såvida de inte har en egen försäkring.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för försäkringsfall som uppkommer i Finland eller i ett annat nordiskt land och som direkt kan tas upp till behandling i en tingsrätt i Finland eller i motsvarande nordiska domstolar, utan föregående behandling i annat organ.

I tvist som har sin grund i händelse eller omständighet som inträffat utanför Norden får du rättsskydd endast om händelsen eller omständigheten inträffat när du var på resa, och tvisten gäller dig i egenskap av resenär.

4. Vad försäkringen gäller för

4.1 Med försäkringsfall avses tvist som uppkommit eller åtal som anhängiggjorts under försäkringens giltighetstid. En tvist har uppkommit då ett till grunderna och beloppet individualiserat krav har gjorts stridigt till grunderna eller beloppet.

Om försäkringen härvid varit i kraft mindre än två år bör också den händelse eller omständighet, som tvisten eller åtalet grundar sig på, ha inträtt under försäkringens giltighetstid. Till försäkringens giltighetstid räknas den tid, under vilken försäkringen för den försäkrades del oavbrutet varit i kraft i ett eller flera bolag.

4.2 Det är fråga om ett och samma försäkringsfall, då

- flera av de som är försäkrade med samma försäkring står på samma sida vid en tvist, eller
- den försäkrade har flera mål vilka grundar sig på samma händelse, förhållande, rättshandling eller rättskränkning eller som grundar sig på samma yrkande eller på ett likadant yrkande även om detta har gjorts på andra grunder.

5. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte vid tvist, mål eller ärende

a) där bestridande av krav inte kan visas

b) där värdet av vad som yrkas inte överstiger 500 €

c) om det är fråga om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade eller om sådant åtal anhängiggjorts mot den försäkrade

d) som ansluter sig till den försäkrades nuvarande, tidigare eller kommande arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i kommersiellt företag eller medlemskap i dylikt företags administrativa organ eller till annan verksamhet som utgör huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst

e) som hänför sig till placeringsverksamhet eller till en enskild placering, vars värde då tvisten uppstod eller placeringen gjordes översteg 85 000 €

f) som gäller borgen, pant eller annan förpliktelse för gäld eller förpliktelse som en annan ingått för sin närings- eller förvärvsverksamhet

g) som gäller lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet

h) som gäller annan fastighet, del av fastighet, byggnad, bostadsaktie- eller hyreslägenhet än den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad i eget bruk som ingår i försäkringen

i) där de med denna försäkring försäkrade är motparter

j) som gäller tillgodohavande eller fordran som överlåtits till den försäkrade, såvida inte då tvisten uppstår två år förflutit sedan överlåtelsen

k) som gäller mot den försäkrade rest privaträttsligt anspråk som grundar sig på sådan handling för vilken den försäkrade har dömts till straff

l) som gäller av den försäkrade framfört ersättningsanspråk som grundar sig på sådan handling för vilken han dömts till straff

m) som gäller besöksförbud

n) som gäller äktenskapsskillnad, upplösning av registrerat parförhållande, förmögenhetstvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv, samliv i äktenskapsliknande former eller upplösning eller avslutande av registrerat eller oregistrerat parförhållande

o) som hänför sig till vårdnad och underhåll av barn, rätt till umgänge med barn eller boende

p) där det är fråga om att utse intressebevakare, gode man, skiftesman eller boutredningsman

q) där de kostnader som förorsakats den försäkrade ersätts från ansvarsförsäkring eller av till bilförsäkring fogat rättsskydd

r) som gäller konkurs

s) som gäller utsökning, i utsökningsbalken avsedd verkställighetstvist eller verkställighet som hänför sig till utsökning

t) där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företags- eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen

u) där det är fråga om tvist med försäkringsbolaget om rättsskydd helt eller delvis skall beviljas

v) som behandlas som grupptalan.

6. Ansökan om rättsskydd

6.1 Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen bör detta på förhand skriftligt anmälas till Ålands Ömsesidiga.

6.2 Den försäkrade skall som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen utbetalas ingen ersättning från försäkringen.

6.3 Den försäkrade skall vid rättegången och under förhandlingar om förlikning av motparten kräva ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan motiverad orsak inte kräver ersättning för sina kostnader av motparten kan ersättningen från försäkringen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt avslås.

6.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsgivaren medge beloppet av sina kostnader för ärendets skötsel.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för försäkringsgivaren vid bedömning huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

7. Högsta ersättningsbelopp och självrisk

7.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör vid varje försäkringsfall högsta gräns för Ålands Ömsesidigas ersättningsskyldighet.

7.2 Självrisk

Den försäkrades självrisk utgör 15% av kostnaderna, dock minst det självriskbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

8. Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter av försäkringsfallet förorsakade nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader enligt följande:

8.1 Vid ansökan om rättsskydd

Ombudets arvode och kostnader, om rättsskydd beviljas.

8.2 I tvist och ansökningsmål

Den försäkrades kostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål om det är fråga om tvist som handlagts eller som omedelbart kunde ha gjorts till föremål för handläggning i domstol som nämns i punkt 3.

Om förutsättningen för att tvisten skall kunna hänskjutas till prövning av domstol är rättshandling eller beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med att ärendet kan hänskjutas till tingsrätt.

Ombudets arvode och kostnader, om ovan i denna punkt avsedd tvist istället för vid domstol har handlagts av konsumenttvistenämnd, försäkringsnämnd eller annat motsvarande organ.

8.3 Vid skiljemannaförfarande

Den försäkrades kostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål i tvist. Skiljemans eller medlares arvode och kostnader ersätts dock inte.

8.4 I brottmål

Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål om särskilda skäl föreligger, och det vid rättegången är fråga om andra privaträttsliga krav till följd av brott, än rättegångskostnader.

Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål, om det är fråga om åtal som målsägande väckt mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren inte kräver straff för samma gärning.

8.5 I besvär till Högsta domstolen

Om sökande av ändring vid Högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen besvärskostnaderna endast i det fall att den försäkrade beviljats tillstånd.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av dom eller återställt försutten fatalietid.

8.6 Vid bevakande av gemensamt intresse

Om det i mål, tvist eller ärende är fråga om något väsentligt annat än den försäkrades privata intressen eller om den försäkrade i ett försäkringsfall har att bevaka ett gemensamt intresse med personer som inte omfattas av denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan betraktas som den försäkrades andel.

9. Ersättningens belopp och uträkning av ersättningen

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt vad som i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål stadgas om rättegångskostnader.

Om domstol inte, på grund av parternas medgivande, i sitt utslag har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden vanligen utdömda eller erlagda kostnader. Av kostnaderna ersätts emellertid högst det kostnadsbelopp som domstolen har ålagt den försäkrades motpart att betala, såvida inte domstolen på de grunder som framgår av dess beslut uttryckligen har ansett att den försäkrade delvis eller i sin helhet själv ska bära sina kostnader.

För anlitande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av den förmån som gjorts stridig, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

Beloppet av de kostnader som ersätts utgör emellertid högst det kostnadsanspråk som den försäkrade riktat mot sin motpart.

Om den försäkrade har rätt att dra av den mervärdesskatt som ingår i advokatfaktura eller rättegångskostnader, minskas ersättningen i motsvarande mån.

10. Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala
- kostnader förorsakade av verkställande av dom eller utslag eller skyddsåtgärder
- den försäkrades eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, tolkarvode, inte heller den tilläggskostnad, som uppstår vid byte av ombud eller andra åtgärder som den försäkrade vidtagit och som orsakat högre och onödiga kostnader
- kostnader som förorsakas av införskaffande av juridiskt sakkunnigutlåtande
- kostnader som förorsakas av brottsanmälan, begäran om undersökning eller förundersökning i brottmål
- kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent
- kostnader som den försäkrade eller hans ombud förorsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iaktta domstolens förordnande eller genom att lägga fram ett påstående som de har vetat eller borde ha vetat vara obefogat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rättegången uppsåtligen eller av oaktsamhet förorsakat
- kostnader för rättegång, som den försäkrade eller hans ombud inlett utan att motparten givit anledning därtill, eller i övrigt uppsåtligen eller av oaktsamhet föranlett en onödig rättegång.

11. Övriga ersättningsbestämmelser

11.1 Ålands Ömsesidiga betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter det att domstols utslag vunnit laga kraft eller förlikning nåtts.

11.2 Som minskning av försäkringsgivarens ersättningsskyldighet bör räknas den kostnadsersättning, som den försäkrades motpart har ådömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkasseras av den betalningsskyldige.

11.3 Om motparten ådömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på försäkringsgivaren intill det ersättningsbelopp som bolaget har betalt.

11.4 Om den försäkrade har varit tvungen att själv betala en del av sina kostnader på den grund att kostnaderna överstiger försäkringsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till försäkringsgivaren överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

50. SMÅBÅTSFÖRSÄKRING

1. Försäkringens omfattning

Försäkring för småbåt gäller för det objekt och med den omfattning som anges i försäkringsbrevet.

2. Försäkringens ändamål

Försäkringens ändamål är att enligt dessa villkor ersätta direkt sakskada på det försäkrade objektet.

3. Vad som är försäkrat respektive inte försäkrat

Försäkringen gäller för i försäkringsbrevet nämnd båt och motor. Till båten räknas också sådan utrustning som behövs när båten används till sjöss.

I försäkringen ingår inte bränsle, smörjmedel eller täckningsmaterial.

4. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller överallt i världen.

5. Vad försäkringen gäller för

5.1 Valbart skydd

För ett försäkrat objekt kan väljas ett eller flera av nedanstående skydd. Utöver de fasta begränsningarna i villkoren tillämpas följande särskilda bestämmelser. Valt skydd framgår av försäkringsbrevet.

Utöver ersättningsgill direkt sakskada ersätter försäkringen också sådana kostnader som avses i punkt 9.4.3 i sakförsäkringsvillkoret.

Försäkringen omfattar även skäliga kostnader som föranletts av bärgning av i försäkringsbrevet nämnd båt, i samband med inträffad eller omedelbart hotande skada.

5.2 Brand

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av

- brand, varmed avses eld som kommer lös
- sot, rök eller brandgaser
- explosion.

5.3 Naturskada

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av

- storm, varmed avses vind med en hastighet av minst 21 m/s på skadeplatsen
- direkt blixtnedslag i den försäkrade egendomen med mekanisk splittring som följd
- hagel.

5.4 Stöld och skadegörelse

Försäkringen ersätter plötslig och oförutsedd direkt sakskada till följd av

- stöld eller försök därtill
- skadegörelse, varmed avses skada som en utomstående orsakar uppsåtligen.

5.5 Otur

Försäkringen ersätter fysisk skada på egendom till följd av plötslig och oförutsedd händelse då skadan orsakas av annan skadehändelse än sådan som anges i

- 5.2 Brand
- 5.3 Naturskada

- 5.4 Stöld och skadegörelse.

6. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

6.1 skada som beror på att förbränningsmotor exploderat och därvid skadats

6.2 skada orsakad av is, snö eller köld

6.3 skada som beror på konstruktions-, tillverknings- eller materialfel

6.4 skada orsakad av igentäppta vattenintag och ledningar

6.5 nedsmutsning (t.ex. genom olja eller förorenat vatten), missfärgning eller repor i båtens ytskikt

6.6 skada på utombordsmotor som fallit eller lossnat från sina fästen; försäkringen gäller dock om motorn varit fastmonterad med hjälp av bultar genom akterspegeln eller fastmonterad på annat betryggande sätt

6.7 skada på motor, backslag eller drev på grund av tekniskt fel, så kallad maskinskada eller skada till följd av felaktig hantering, felaktigt bränsle, bristande smörjning, överhettning eller kortslutning.

7. Säkerhetsföreskrifter

7.1 Båten skall vara ställd under tillräcklig uppsikt och skall vara betryggande förtöjd eller förankrad och hållas länsad då den inte används och i övrigt skötas med normal omsorg. Vid uppbevaring på land skall den vara betryggande uppdragen ovanför vattenbrynet och ändamålsenligt placerad på sitt underlag.

7.2 Båtutrustning och motor skall förvaras låsta eller vara fastsatta på sådant sätt att lösgöring endast kan ske med hjälp av verktyg.

7.3 Om båt lämnas utan tillsyn skall icke fastmonterad elektronisk utrustning och bygelmonterade instrument avlägsnas från båten eller förvaras i insynsskyddat och låst utrymme.

8. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

8.1 Försäkringsvärde och högsta ersättningsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör högsta gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet. Försäkringsvärdet bör motsvara båtens gängse värde. Med gängse värde avses båtens kontantförsäljningspris på skadedagen. Vid fastställande av gängse värdet beaktas det försäkrade objektets ålder, allmänna skick, användningssätt och övriga faktorer som inverkar på priset.

Försäkringstagaren ansvarar för val av försäkringsbelopp.

8.2 Index

Försäkringen är inte bunden vid index.

8.3 Åldersavdrag

Då nedanangiven egendom inköpts nya anses marknadsvärdet motsvara återanskaffningsvärdet under de första tolv månaderna efter förvärvet. Därefter görs vid skadeersättning följande åldersavdrag från nyanskaffningsvärdet:

- ackumulatorer: 20% per år
- segel: 10% per år
- kapell, presenning: 20% per år
- gummibåt: 20% per år
- motorer och delar därtill

- de två första åren: 5% per år
- därefter: 2,5% per år

- elektroniska instrument: 10% per år

Det maximala avdraget är dock 80%. Utöver åldersavdraget avdras inte den självrisk som anges i försäkringsbrevet.

8.4 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje skadefall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

Vid varje skadefall som inträffat till sjöss under tiden 1.11-31.3 avdras tre gånger den självrisk som anges i försäkringsbrevet.

8.5 Betalning av ersättning

Försäkringsgivaren har rätt att välja att antingen betala ut ersättning i pengar eller att låta återuppbygga, anskaffa eller reparera skadad egendom.

9. Övriga ersättningsregler

I övrigt gäller ersättningsbestämmelser för sakförsäkringen punkt 9.

60. DEFINITIONER

Heta arbeten

Med heta arbeten avses arbeten där gnistor förekommer eller där öppen låga eller annat slag av värme används, vilket ger upphov till brandfara.

Heta arbeten är bl.a. gas- och bågsvetsning, skärbränning och bågskärning, rondellkapning och metallslipning som orsakar gnistor samt arbeten där gasbrännare, annat slag av öppen eld eller varmluftsblåsare används.

Källare

Med källare avses våningsutrymme, vars golv helt eller delvis befinner sig minst en meter under markytan.

Pengar och värdehandlingar

- Pengar, checkblanketter, värdepapper, kredit- eller bankkort och kontantkort, t.ex. telefon- och parkeringskort
- gällande frimärken, obligationer, kuponger, lottsedlar, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordrings- eller värdebevis t.ex. färd- och inträdesbiljetter samt månads- och årskort.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avses:

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter, konstverk och äkta mattor (handknutna orientaliska)
- klockor avsedda att bäras, t.ex. armbands-, fick- och hängur
- kameror, kameratillbehör och projektorer
- apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning
- mobiltelefoner
- pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn
- tobak, vin och sprit
- dator, delar till dator samt till dator hörande in- och utenheter som t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, digital kamera och datavideoprojektor (pc-kanon).

Ytmaterial

Med ytmaterial avses synlig beklädnad på väggar, golv och tak, såsom invändiga målningar, tapetseringar, paneler, kakel och klinker inklusive dess tätskikt, invändiga rappningar, spackelytor, vägg- och plastgolvmattor och sänkta tak.